



Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Joroisvirran reitin padotus- ja juoksutus selvitys

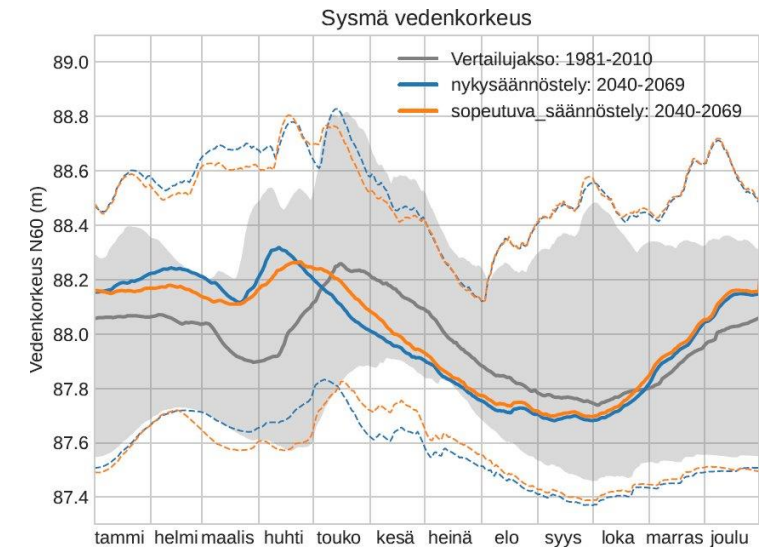
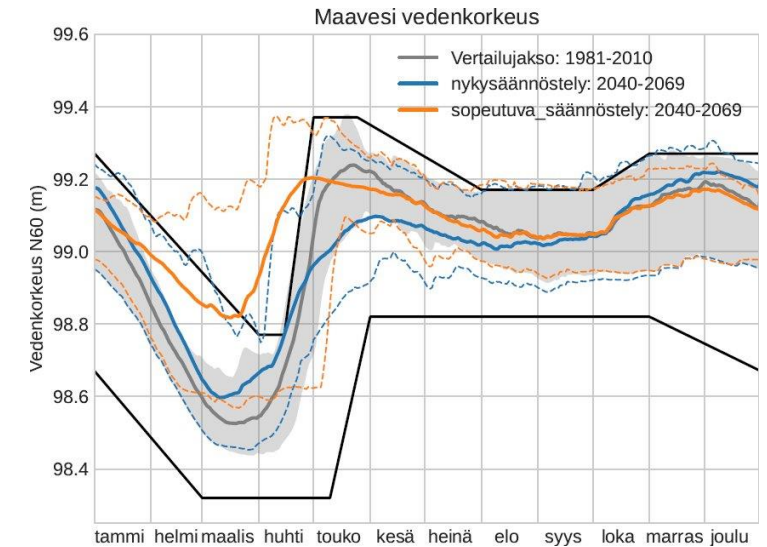
Joroisten vesienhoitoryhmän kokous 12.12.2024

Tuulikki Miettinen
| 12.12.2024

Hankkeen taustaa

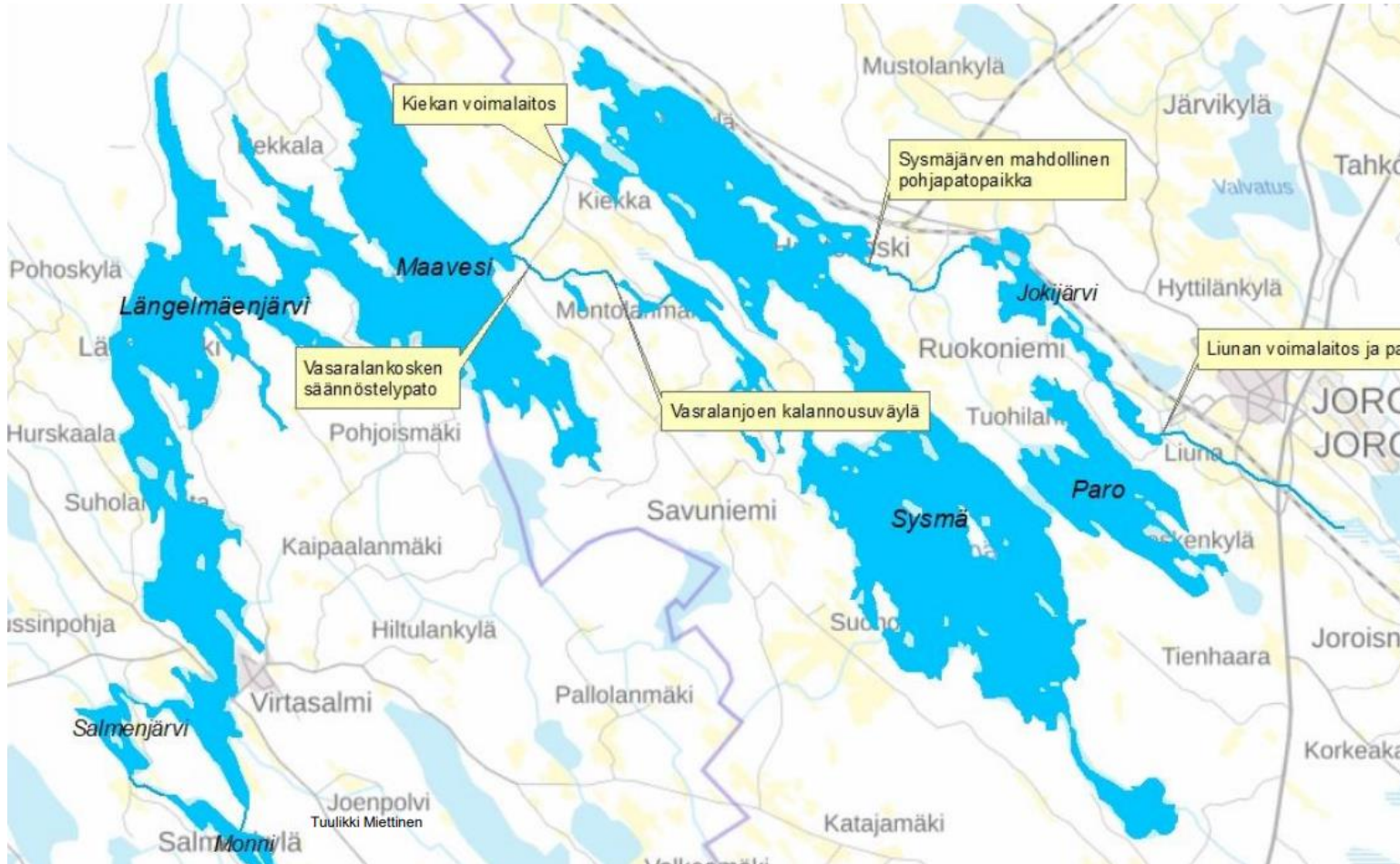
Hankkeena taustalla on vuosina 2022 – 2023 toteutettu ELY-SYKE hanke Maaveden ja Jokijärven säännöstelyjen ilmastomuutostarkasteluista

- Tehtiin laskelmia ilmastomuutoksen vaikutuksista Maaveden, Sysmä-Paron ja Jokijärven vedenkorkeuksiin ja virtaamiin
- Mallinnettiin erilaisia säännöstelykäytäntöjä, joilla voidaan varautua ilmastomuutoksen vaikutuksiin
- Sysmä-Parolla tarkasteltiin myös mahdollisen pohjapadon vaikutuksia vedenkorkeuksiin
- Arvioitiin muutosten vaikutuksia vesistön käyttöön ja tilaan

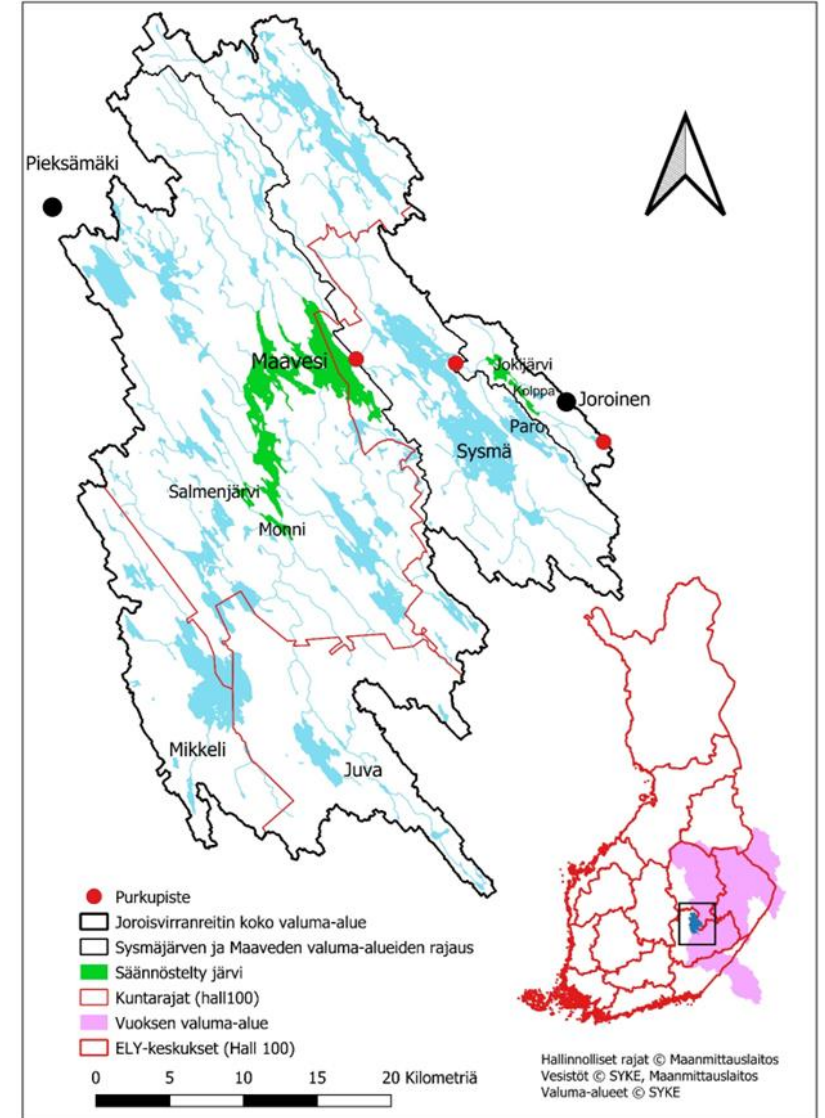


Tarkasteltava alue

Maaveden ilmastomuutoshanke



Joroisvirran reitin padotus- ja juoksutus selvitys



Padotus- ja juoksutus selvityksen tarkoitus

- selvitetään mahdollisuuksia Joroisvirran reitin tulva- ja kuivuusriskien vähentämiseen
- esitetään suositukset säännöstelykäytännön ja/tai -luvan muuttamiseksi
- selvityksen perusteella ELY-keskus päättä, voidaanko tulva- ja kuivuustilanteisiin varautua riittävästi nykyisten lupien puitteissa vai onko lupamääräyksiin haettava muutosta aluehallintovirastolta
 - Luvan hakija (valtio/voimayhtiö) päätetään myöhemmin
- Selvitys on vesilain 18 luvun 3a §:n mukainen vesistöalueen padotus- ja juoksutus selvitys
- Selvitys tehdään yhteistyössä eri viranomaisten ja yhteistyötahojen kanssa.

Vesilain 18:3a: Vesistöalueen padotus- ja juoksutusselvitys

- Valtion valvontaviranomainen laatii **tarvittaessa** selvityksen toimenpiteistä, joilla **tulvasta tai kuivuudesta aiheutuvia haitallisia vaikutuksia voidaan vähentää** (vesistöalueen padotus- ja juoksutusselvitys).
- Selvityksessä on tarkasteltava sellaisia **vedenkorkeuksiin ja virtaamiin vaikuttavia toimenpiteitä**, jotka hankkeesta vastaava voi suorittaa vesitaloushanketta toteuttaessaan.
- Selvityksessä on lisäksi tarkasteltava **mahdollisuuksia sovittaa toimenpiteet yhteen vesistöalueen** muiden vesitaloushankkeiden kanssa siten, että tulvasta tai kuivuudesta aiheutuvat **vahingolliset seuraukset jäävät kokonaisuutena arvioiden mahdollisimman vähäisiksi**.
- Selvitys on laadittava riittävässä **yhteistyössä hankkeista vastaavien sekä asianomaisten kuntien ja muiden viranomaisten kanssa**.
- Vesistöalueen padotus- ja juoksutusselvityksen perusteella **valtion valvontaviranomainen voi tehdä lupaviranomaiselle hakemuksen vesitaloushanketta koskevien lupamääräysten tarkistamiseksi** tai uusien määräysten antamiseksi 3 luvun 21 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla.

Työn sisältö

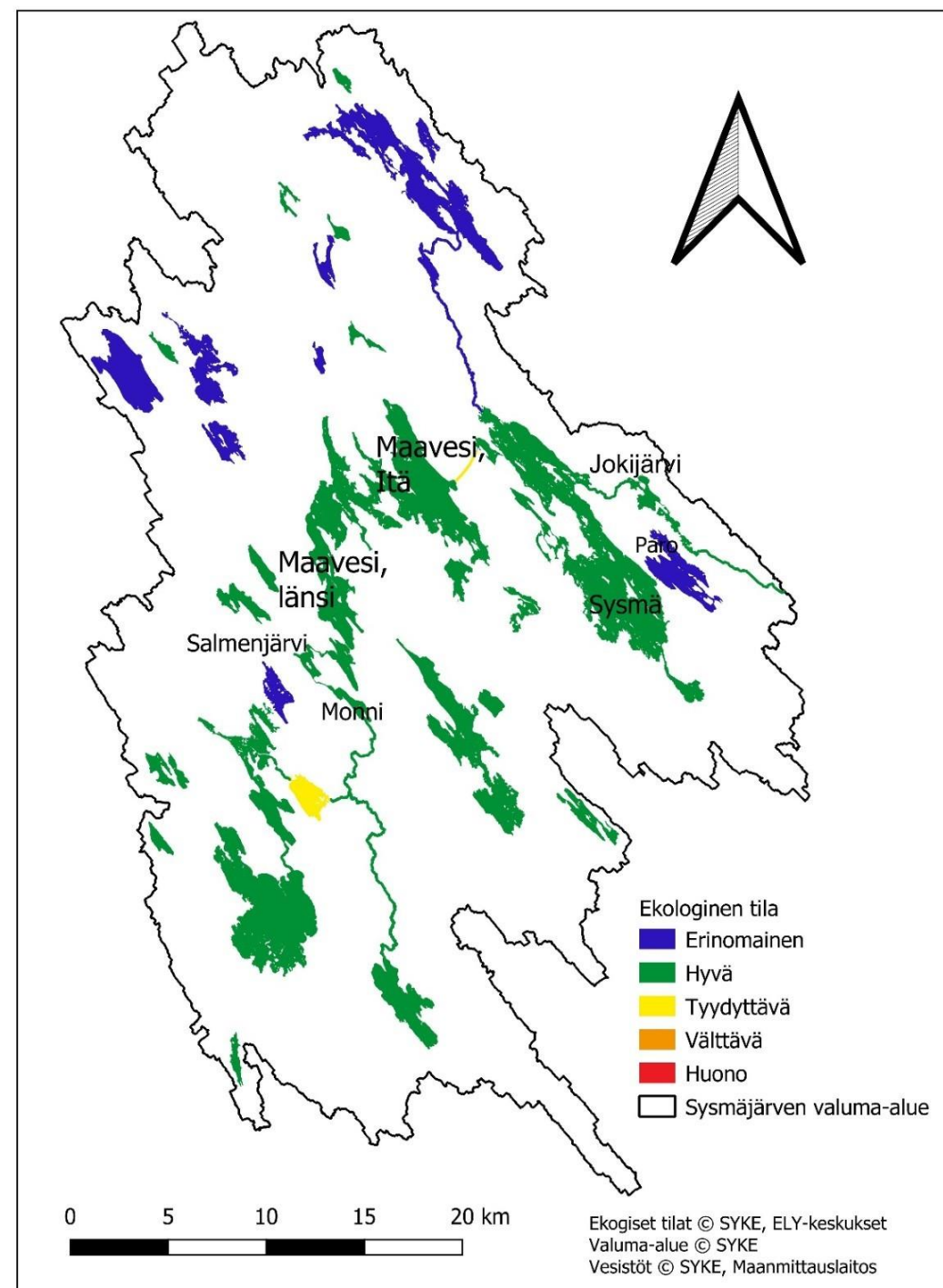
Koostuu viidestä osa-alueesta

1. Taustatietojen kokoaminen
2. Säännöstelykäytäntöjen mallinnus ja vaikutustarkastelut
3. Muut toimenpiteet tulva- ja kuivuusriskien vähentämiseksi
4. Sidosryhmäyhteistyö ja hankkeesta kuuleminen
5. Raportointi

Toteutus: SYKE (osa-alue 2), ELY:t, sidosryhmät

1 Taustatietojen kokoaminen

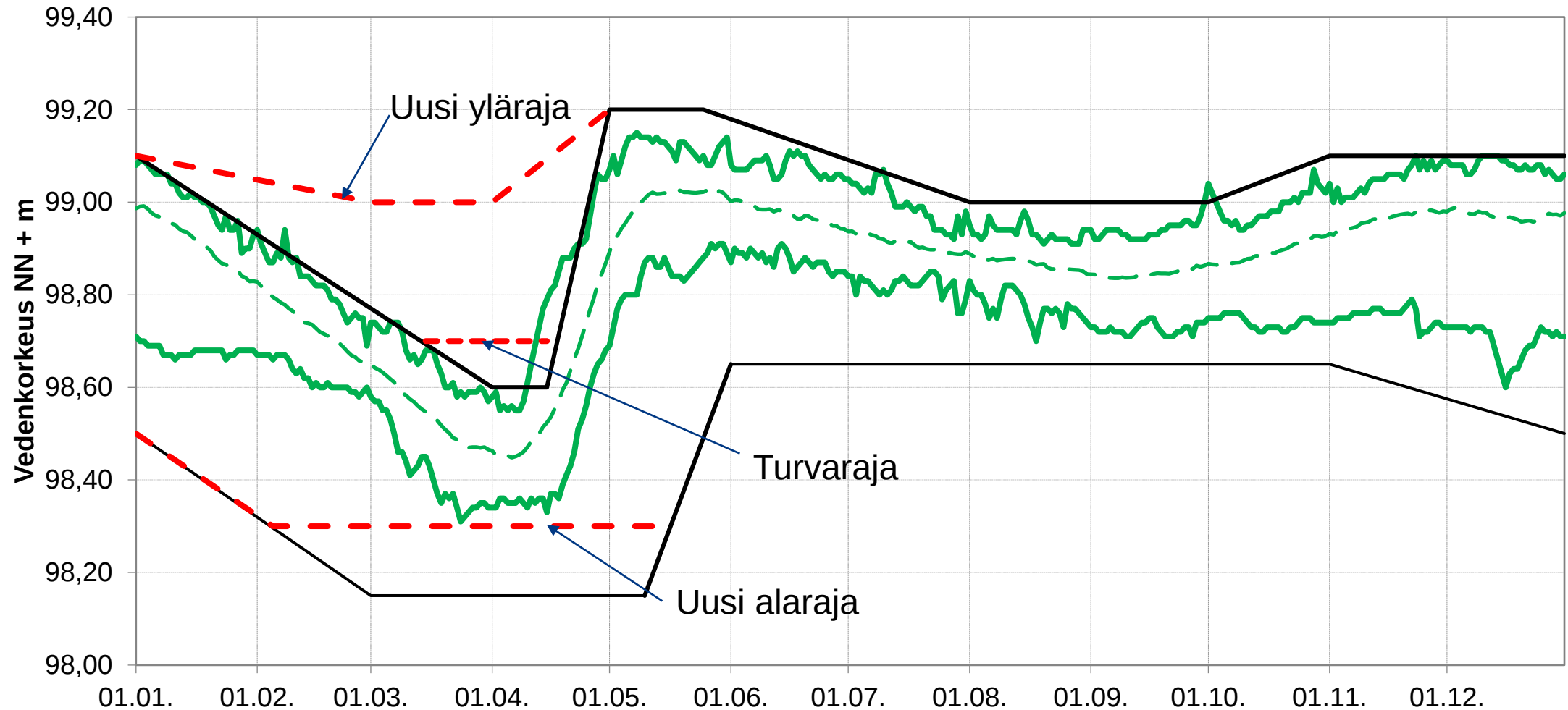
- Kootaan tiedot
 - Vesistöalueesta ja sen hydrologiasta ja tilasta
 - Vesistön käytöstä
 - Alueella toteutetuista ja suunnitelluista vesistöhankeista ja luvista
 - Vesistön vahinkopotentiaalista tulvien ja kuivuuden osalta.
- Käsitellään ilmastonmuutoksen vaikutuksia vesistöjen hydrologiaan ja säännöstelyjen käyttöön.
- Tiedot kerätään mm. olemassa olevista suunnitelmista ja selvityksistä, hydrologisesta tietojärjestelmästä sekä vesistömallijärjestelmästä



2. Säännöstelykäytäntöjen mallinnus ja vaikutustarkastelut

- Tarkennetaan aiemmassa hankkeessa tehtyjä mallinnuksia ja mittaritarkasteluja (SYKE)
- Säännöstelysimuloinneissa käytettyä juoksutusohjetta muokataan erilaisille vesivuosisille sopiviksi
 - **Lumen vesiarvoon sidottu juoksutusohje**, jossa kevätalennuksen suuruus on sidottu esim. maaliskuun alun lumen vesiarvoon
- Tarkennetaan vaikutusarvioita uusien simulointien perusteella

Alustavaa luonnostelua uusiksi säännöstelyrajoiksi



Muut toimenpiteet tulva- ja kuivuusriskien vähentämiseksi

- Tehdään arvio muista toimenpiteistä, joilla vesistön tulva- ja kuivuusriskejä voidaan vähentää, esim.
 - Sysmän pohjapatohanke
 - Veden pidättäminen valuma-alueella
- Toimenpiteet voivat myös olla erilaisia jatkoselvitystarpeita ja suosituksia
- Suosituksia voidaan antaa myös muista vesistön tilaa parantavista toimenpiteistä esim.
 - vesistön rakentamisesta aiheutuvien haittojen vähentäminen, kuten Liunan voimalaitoksen turbiinien vaihto säätyvätoimiseksi
 - Liunan kalatien rakentaminen kalataloushaittojen vähentämiseksi

Sidosryhmäyhteistyö ja hankkeesta kuuleminen

- Maavesi – hankkeen ohjausryhmä jatkaa toimintaansa
 - Kokous keväällä kun uudet mallinnukset ovat valmistuneet
- Palaverit eri sidosryhmien kanssa
 - Savon Voima, kalatalousviranomaisen, Sysmäjärven osakaskunta ym.
- Kysely Maaveden ja Sysmä-Paron ranta-asukkaille
- Tiedotteet
- Yleisötilaisuus
- Lausuntopyynnöt sidosryhmille loppuraporttiluonnoksesta



Kyselyt Maaveden ja Sysmä-Paron ranta-asukkaille ja rantakiinteistöjen omistajille

- Kyselyn avulla kerätään tietoa:
 - Vesistöjen käytöstä
 - Yleisestä tyytyväisyydestä vesistöihin
 - Mahdollisista haitoista, jotka voivat haitata vesistöjen käyttöä
 - Vedenkorkeuksien sopivuudesta ja sopimattomuudesta
- Sysmä-Paron käyttäjiltä kartoitetaan mielipiteitä liittyen alivedenkorkeuksien nostamiseen pohjapadolla
- Maaveden asukkailta kartoitetaan mielipiteitä liittyen Maavedellä toteutettavaan vedenkorkeuden kevätalennukseen

Kyselyiden teettäminen

- Erilliset kyselyt Maavedelle ja Sysmä-Parolle
- Kyselyt toteutetaan sähköisenä Webropol-kyselynä
- Kyselyistä tarkoitus toteuttaa kaksi versiota:
 - Otanta: Kyselyn linkki ja QR-koodi lähetetään kirjeellä tietyille otannalle rantakiinteistöjen omistajille.
 - Yleinen: Avoin kysely linkki ja QR-koodi, joita jaetaan erilaisissa kanavissa ja sidosryhmien avulla.
 - Mahdollistaa tulosten erillisen tarkastelun.
- Kysely on tarkoitus toteuttaa alkuvuodesta 2025

Kiitos mielenkiinnosta!

Tuulikki Miettinen

| 12.12.2024

